

DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICA

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

† Regina Maria a trecut în veșnicie

Luni, 18 Iulie 1938, a trecut în veșnicie, și în istorie, M. S. Regina Maria a României. — S'a stins o viață clocotitoare, gata să înfrunte toate urgiile vremelnice; s'a frânt o existență din cele mai pline și mai rodnice ale timpului nostru; de pe țaria țării a căzut steaua călăuzitoare a ceasurilor de restrîște și de înălțare.

Țara plânge. Pe fața ei s'a coborît ceața durerii. Simte și știe că tristul eveniment încheie nu un destin uman de strălucire fără seamăn, ci un capitol de nepieritoare glorie românească. Înțelege tragica grandoare a clipei, pentru tâlcuirea căreia nu ajung lacrimile și se dovedesc prea slabe, prea șterse cuvintele. Dacă totuși căutăm vorbe care să rezume cât mai expresiv cu puțință înțelesul acestui fulger de durere națională, apoi cele mai simple și mai puțin pretențioase ni-se par mai potrivite și mai cuprinzătoare: a murit Acea care, prin voia sorții, de 11 ani purta titlul oficial de *Regina-Mamă*.

Intr'adevăr, în aceste două cuvinte dragi, contopite într-o singură noțiune nouă, se desleagă rostul destinului excepțional pe care l-a împlinit pe pământ întâia Doamnă a României mari. — A fost regină în plinul și întregul înțeles al cuvântului. Regină nu numai prin descendență și prin urcarea întâmplătoare pe un tron oarecare, ci prin toată făptura ei, prin talente și temperament, prin aceea firească revărsare de lumină, de grație, de autoritate și de imperială mândrie pe care o avea ca zestre incomparabilă personalitatea sa fermecătoare. Nu era, în rândul capetelor încoronate, o intrusă ori o usurpatoare: ci o predestinată. Și dacă țara ei ar fi fost cea mai mică de pe glob, ea ar fi fost totuși o regină mare, una care învâluie în strălucire și cea mai umilă dintre coroane. — Regina Maria a fost o minunată întrupare a însăși misiunii regale.

N'a fost însă o expresie rece a stăluirii puterii. Ci sub hlamida regală bătea o inimă caldă, de mamă. Cu această simțire sublimă, de mamă iubitoare, a îmbrățișat ea țara noastră, cu întregul ei destin. De aici nesdruncinata ei credință în viitor; neînfrânta putere în suferințe; imensitatea sacrificiilor pe care le-a adus. — Se pare că Dumnezeu, în desfășurarea lui bunătate, a creat-o inadins pentru noi, ca să însemneze și să lumineze cel mai sbuciumat și cel mai glorios capitol de istorie românească.

Intr'adevăr, cine dacă nu Provedința a împlinit drumul vieții ei în alvia istoriei noastre?! — N'avea decât 17 ani când a venit la noi. Vlăstar splendid al marilor dinastii din Albion și Rusia, a plecat fără șovăire spre

zări și oameni necunoscuți, spre ținte neștiute. De unde această putere de a înfrunta necunoscutul? — Și iat-o, abia sosită, începe munca de clădire a viitorului. Cu energia ancestrală adusă ca zestre personală, vrea să-și cunoască țara și sfârșește prin a o iubi cu toată puterea. Rar, în istorie, un fenomen de asimilare atât de desăvârșit. Regina Maria s'a identificat deplin, în toată ființa ei, cu țara și neamul în fruntea căruia a stat.

Iar ceea ce a făcut, ceea ce a dat acestui popor al său, rămâne să se scrie pe pagini de glorie în cartea neamului și să se învețe în școli de către toate generațiile viitoare. Acolo se va spune, ca o poveste de neînchipuită frumșeță, povestea vieții ei, care totuși a fost o mare realitate. Se va arăta cum ea, o străină prin sânge, s'a identificat până și cu instinctele și aspirațiile neamului nostru; cum a împărțit presimțirea comună a dreptății naționale care se apropia și a devenit una din energiile hotărâtoare care au dus la războiul pentru întregirea neamului. Iar după aruncarea sorților, nimeni și nimic nu se poate compara cu

eroica tenacitate, cu puterea animatoare, alinătoare de dureri și dătătoare de speranțe pe care a arătat-o, dealungul tragediei românești, aceea care a fost Regina Maria: pe front în primele tranșee; la sfat cu diplomații și comandanții, în lazarete și spitale, unde bunătatea și zimbetul ei de mamă ducea alinare și mângâieri. Niciodată, nici în cele mai tragice zile, optimismul ei nu s'a frânt, încrederea în biruință n'a șovăit, și puterea ei de-a înălța pe cei zdrobiți nu a scăzut. — Să mai adaogăm și acțiunea ei neobosită din timpul tratatelor de pace, și vom înțelege că România Mare este, în bună parte, ctitoria ei.

Cum tot ei îi revine meritul de a fi făcut cunoscută și apreciată în străinătate, până peste Ocean, această nouă țară născută din război. Spirit activ, putere de viață ce părea indestructibilă, inteligență universală, talent literar necontestat, grație și distincție seducătoare, Regina Maria a fost tot timpul vieții sale o mare ambasadoare a națiunii și țării noastre. Iar acasă, în țară, a căutat și a rămas mereu mamă, cum a fost dintru început. Oropsii și desmoșteniții vieții, bolnavii, invalizii, orfanii, au rămas grija ei de căpetenie. Pentru ei a știut mobiliza și organiza caritatea publică, fiind pretutindeni, în fruntea tuturor acțiunilor mari de alinarea suferințelor și de binefacere creștinească.

Atât de strâns se legase dragostea ei toată de această țară, încât și acum, la sfârșitul suferințelor care i-au curmat viața, n'a avut decât o singură dorință: să moară pe pământ românesc. Rugă și dorință care i-s'a împlinit. — Măine, Duminecă 24 Iulie, trupul ei neînsuflețit va fi așezat spre veșnică odihnă în mănăstirea dela Curtea de Argeș, alături de al Regelui Ferdinand, cu care împreună a înscris în cartea neamului glorioasa pagină a întregirii naționale și a făuririi României Mari. Cu el împreună, Regina Maria va trece în istorie și va rămâne în legendele noastre, ca o faptură de vis și de glorie nepieritoare.

Ardealul, în deosebi, îi va păstra amintirea cu pietate și recunoștință eternă. Marea dreptate și marele vis al străbunilor s'a împlinit cu ajutorul ei întreg, prin jertfele, suferințele și nebiruitul ei entuziasm. — Iar în Ardeal Blajul, leagănul vrerilor românești de totdeauna, nu va uita nici odată din rugăciunile lui pe Regina visurilor românești care, la 6 Iunie 1919, în fața catedralei lui Inochentie, în per-

soana nobilei matrone Clara Dr. Maniu, a sărutat Ardealul însuși și a răsplătit cu zâmbetul fericitor al biruinții greul luptelor pornite de pe Câmpia Libertății. — In veci pomnirea ei!

Calea unirii. Avem în vedere unirea Bisericilor românești, ortodoxă și unită. Se va face vreodată? Nădăjduim că da. Inșă, după cum am mai spus-o, în acel scop trebuie să ne mai rugăm mult și bine. Păr. I. *Agârbiceanu*, într'un articol: „Iubirea, — inima creștinismului” (*Argu*, nr. 7—8 a. c.) atingând și problema unirii religioase, arată ca singură cale ducătoare la acest scop dragostea (care, adaugem noi, tot prin rugăciune se câștigă și se menține). Scrie Sf. Sa:

„Zadarnice sunt și toate încercările de unire ale Bisericilor, fără iubire. In ordinea etică și supranaturală a grației, acesta e adevărul de temelie, piatra din capul unghiului.

Câtă vreme ura, ambiția, dușmănia, interesul material se împletesc ca elemente ale unirii bisericilor, nu se va face nici un pas înainte. Haina lui Hristos va rămâne sfășiată.

Nu combinații de ordin trecător și lumesc pot duce la unire, ci numai dragostea. Dragostea de Dumnezeu și de deapropoale. Dragostea prin care a fost creată lumea. Dragostea prin care noi am fost răscumpărați.

Pentru unirea bisericilor luptă oameni morți și organizații moarte câtă vreme nu bate în ei și în ele inima creștinismului: iubirea.

Zadarnice sunt toate combinațiile și toate eforturile puse pe alte temeluri.

Toți aceia cari doresc din suflet unirea bisericilor rupte din trupul lui Hristos, să cultive dragostea în înțelesul vorbirii Domnului la Cina cea de Taină, și în înțelesul zugrăvit cu atâta măreție de Apostolul Neamurilor.

Atunci numai, când va bate în ei inima creștinismului, se vor schimba în adevărați apostoli ai unirii“.

Autocontrol

Fără intenția de-a intra în polemici, cred că cele următoare vor contribui cu ceva la lămurirea chestiunii atât de urgentă a controlului.

Trăim în epoca controlului pe toate terețele! De aceea socotim, că și'n pastorație un control extern sincer, devotat misiunii, plin de dragoste față de cei pe cari îi controlează și față de instituția căreia servește, ar da rezultate mulțumitoare, ori chiar frumoase. In cazul acesta ar dispărea atâtea inconveniente, ca să nu le zicem anomalii, răsărite pe urma unui mod propriu de-a rezolva anumite probleme. Cu atât mai vărtos că sunt contrare celor învățate în seminar, și oprite de sf. canoane. Astfel unii preoți n'ar lipsi dela serviciul divin pentru târguri, diverse adunări etc. Deasemenea nici profesorii de religie n'ar lăsa neocupați pe elevi în decursul orei lor, și cu atât mai puțin s'ar suplini cu frații cateheți ai altui cult. Dovedirea celor mai sus afirmate nu-l nevoe să se facă prin exemple concrete. E destul de dureros, c'au fost cazuri, fie și numai izolate, cum ne place a-le numi spre a micșora răul. Dar au fost. Și poate sunt și azi. Un control în direcția aceasta poate ar descoperi lucruri destul de dureroase.

Totuși un fapt rămâne cert: că *numai dela controlul extern nu se poate aștepta o înviorare a vieții religioase*. Experiența pe alte țărâmurii ne servește drept pildă. Rezultatul îl vedem cu toții: procese verbale, cari sunt puse la arhivă! Ce să zicem atunci despre activitatea preoțească, pastorală, care din capul locului rămâne, în cea mai importantă parte a sa, de-a dreptul necontrolabilă.

In aceasta e nevoe mai întâi și mai pe sus de toate de un *control propriu*. Educația și cartea învățată în seminar formează temelia solidă a autocontrolului. Funcțiile liturgice zilnice, însoțirea cu preoți evlavioși, societățile religioase din care face parte preotul ori le

conduce, exercițiile spirituale etc. îi servesc pentru augmentarea controlului personal.

Azi când avem atâtea îndrumări teoretice și practice e ușor să dezvoltăm o activitate pastorală folositoare pentru credincioși și mulțumitoare pentru superiori. Că uneori nu se observă un spor remarcabil sau că preotul de lângă toată strădania-i serioasă e prezentat înaintea alor săi în altă lumină decât cea adevărată și firească, la mijloc sunt de bună seamă veleități politice, personale sau mai vărtos lucrături de-ale dușmanilor bisericii. Aceștia ar dori să vadă năruită și aceasta ultima fortăreață, ce apără omenirea dela povârnișul pe care a apucat.

Când preotul e conștiu, că și-a făcut datoria pe deplin, atunci nici controlul superiorului nu-l indispune. Chiar și dacă acest control n'ar fi destul de obiectiv. Toți suntem oameni, cu legături familiare, de pretinie, etc. de-aceia se pot comite și greșeli ori cel puțin preterarea meritelor cuiva. Inșă pe celce lucrează sub imboldul idealului etern nu-l supără nici chiar eventualele distincțiuni acordate altora, mai puțin vrednici. Totul e relativ și trecător!

De altă parte, când vrem să sporim și înaintăm pe calea începută, nu e bine să criticăm pe cei ce lucrează altfel, decât suntem noi obișnuți. Fiește care trăește, se deosebește, și lucrează după individualitatea sa proprie. Putem tinde spre acelaș ideal pe diferite căi fără a ne îmbulzi, înghesui ori coti pe acelaș drum. Toate drumurile duc la Roma! Unele mai scurte, dar mai anevoioase și mai primejdioase; altele mai lungi, inșă mai comode. Astfel și la Dumnezeu duc mai multe căi, după cum este ocupația și mentalitatea oamenilor, precum și ideile secolului, ce călăuzesc mulțumile. Și atunci preotul, cunoscând aceste imbolduri uneori tainice ale oamenilor și masselor, îndată sare într'ajutor acolo unde i se simte mai mult nevoia și lipsa.

Numai autocontrolul însoțit de un control

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Maica Pucci *)

de Regina Maria

Dragă bătrână maica Pucci, în sfârșit ți-ai aflat odihna; fapta zilei tale s'a îndeplinit. Dumnezeu te-a luat la Sine, te-a chemat la El, la loc de pace, dincolo de lupta și vălmășagul acestui pământ.

Mânile-ți gingașe, care au ajutat suferința în toate formele ei, stau acum liniștite, încruciate asupra inimii tale care a bătut pentru ultima oară, — asupra inimii tale care era a săracilor, a celor nenorociți, a celor cu multe dureri, a celor pe cari soarta-i copleșise; căci nenumărați sunt anii căți te-ai mișcat ca o binecuvântare vie între cei cari aveau nevoie să fie ajutați.

Acum ne-ai lăsat, maică Pucci, și lumea e mai săracă astfel, — mai săracă pentru că nu va mai avea zâmbetul tău.

Mie mi-ai fost mai mult decât aș putea-o spune limpede prin cuvinte; ai fost un exemplu, un îndemn, o mângâiere, ai fost și ceva ca o mamă și, maică Pucci, tu ai fost aceea care m'ai făcut să cred în milostenia ce poate fi pe pământ.

Sunt atâția ani de când ai intrat în viața

*) Scoatem acest portret al călugăriței catolice devotate chemării sale de alinătoare a mizeriei omenității, din lucrarea: *Gânduri și Icoane din vremea războiului* (1919), scrisă de *Marla Regina României*. (N. R).

mea, cu vâlul tău cel alb ca zăpada, cu zâmbetul tău dulce, cu ochii tăi, cari, ca unii ce se uitaseră și la ce e bun și la ce e rău, păreau că seamănă cu niște colțuri liniștite din însuși cerul lui Dumnezeu. Ai venit ca o sfântă din vechile legende, și mi-ai părut a fi fost totdeauna o binecuvântată intrupare a atâtor altor sfinte femei, care în veacuri trecute purtaseră acelaș sfințit veșmânt.

Și încă, pentru mine, ai fost, maică Pucci, cea mai umană și mai înțelegătoare femeie: deși păcatul nu cutezase vreodată a păta marginea rochiei tale, ai fost, maică Pucci, prietena mea, care-mi înțelegea orice năcaz, care-mi văzuse orice suferință, care trecuse cu blânde mâni și dulci cuvinte prin rânile lumii!

Deși mătânii negre erau totdeauna în mâinile tale, munca era o parte mai de căpetenie în viața ta decât rugăciunea: faptele tale erau rugăciuni care se ridicau drept la inima Stăpânului căruia-i făceai slujba.

Deși moartea a ajuns un oaspete așa de obișnuit în acest războiu, deși ne-am oțelit față de calea nemiloasă prin care se răresc rândurile celor în viață, lumea îmi pare un loc mai puțin, maică Pucci, de când nu mai e mâna ta ca să-mi prindă mâna.

Am venit din două părți deosebite ale pământului, tu și eu; eram de lege deosebită, de alt neam fiecare, dar ca o legătură tainică de simpatie ne-a ținut împreună din cea dintâi zi a întâlnirii noastre; și eu cred, maică Pucci, că aveam amândouă ceva din ostașul care e gata pentru orice luptă!

Nu știam, când ni-s'a încruciat drumul, ce negre zile ținea Soarta pentru noi, pe mai

târziu; fapta ce am făcut-o împreună a fost fapta zilnică, obișnuită a se face în zile ce par'că se țin de un trecut fără legătură cu ziua de azi, un trecut în legătură cu altă vreme, cu altă lume...

Cea dintâi campanie a noastră, a ta și a mea, a fost în 1913, când ne-am sărguit să combatem epidemia de holeră care pustia cruda rândurile armatei noastre la întoarcerea din țara dușmanului. Și atunci ai stat lângă mine, primind orice greutate, mișcându-te cu o desăvârșită seninătate în mijlocul celei mai ucigătoare molime, luptându-ți lupta cea bună împotriva morții.

Încă de atunci cele două aripi ale vâlului tău alb ca zăpada mă făceau să gândesc la aripile ingerilor cari zboară încoace și 'ncolo între cele mai sinistre vedenii de nenorocire.

Nici o greutate nu ți-a împușinat focul de muncă, nici o vreme neprielnică nu ți-a răpăbuna dispozițiile; nici lipsa de confort, nici osteneala, nici privațiunile nu ți-au smuls un suspin; zâmbetul nu ți-a perit de pe buze; aveai vreme pentru oricine și pentru orice lucru; urechea ta prindea orice strigăt de suferință; mâna ta era pretutindeni unde se simțea mai mult nevoia de ajutor.

Acele săptămâni petrecute la olaltă, în mijlocul grozăviilor bolii care avea în ea ceva dintr'un vis rău, au făurit un nou inel în această legătură a celor cari înfruntă aceeaș primejdie cu aceeaș nezguduită hotărîre de a nu se da până nu câștigă bătălia. Acele săptămâni ne-au pregătit și pentru mai marea și mai îndelungata efortare ce se aștepta dela noi în 1916—17, așa încât, când din nou încercările

Primatul sf. Petru

Cum vede acest adevăr un mirean ortodox luminat și de bună credință,
† Dr. NICOLAE PAULESCU

S'au împlinit șapte ani dela moartea savantului de renume mondial și a bunului român și creștin, care a fost prof. Dr. Nicolae Paulescu dela facultatea de medicină din București. *Sfarmă-Platră* dela București a dedicat un număr întreg (nr. 130, din 16 Iulie a. c.) acestui „geniu al minții și virtuții”, cum îi zice d. P. M. Vizirescu. La »Porunca Vremii», (nr. 1132 din 21 Iulie c.) d. *Nichifor Crainic* are, din acest prilej comemorativ, un prim articol plin de venerație pentru acest geniu ostracizat de lumea noastră științifică, de lumea politică, de presă și chiar și de tovarășii naționaliști fiindcă el accepta întru totul învățătura Bisericii, iar aceia voiau s'o reforme după cugetarea lor peltică. Toată această cumplită vrăsmășie însă cel luat la țintă a îndurat-o, cum Spune d. Crainic, cu sublimă resemnare, până la mormânt, lăsând spiritualității românești un exemplar omenesc ca și care nu cunoaște altul, în care „principiile științifice să fuzioneze atât de intim cu virtuțile creștine în aceeași personalitate de o noblețe ce se ridică până la sfințenie», cum se prezintă cazul Drului Paulescu de binecuvântată pomenire.

Aducem și noi tributul nostru de admirație neuitatului dispărut. Și ca să poată aprecia și cetitorii noștri scrisul limpede, curajos, dictat numai de conștiința curată a autorului, lăsăm să urmeze două capitole din „Sinagoga și Biserica” (vol. III, București, 1925, pag. 6-14), una din valoroasele opere a Doctorului Paulescu.

I.

O turmă și un păstor

Când eram tânăr, ignoram multe din cele ce se petrec în lume. Ascultând numai de *instinctul de naționalitate*, nu înțelegeam rostul cuvintelor divine: »*Și va fi o Turmă și un Păstor*»¹⁾ — și mi se părea chiar nedemn ca Biserica românească să fie supusă unui Ierarh strein.

Când, mai târziu, am studiat *Fiddnismul*, am constatat că Neamul lui Iuda s'a organizat

¹⁾ S. Ion — C. X, v. 16.

într'o societate cosmopolită — adică *universală* — care a avut, ca țintă de căpetenie, să distrugă Universalitatea creștină, înlocuind-o cu bisericuțe răslețe, ușor de înghițit.

Atunci mi s'a deschis ochii și am văzut cât de neapărată e nevoia ca Creștinătatea, pentru a-și apăra existența, să formeze o turmă universală, având ca Păstor pe Dumnezeu.

Păstorul Suprem. — Dumnezeu e însă nevăzut.

Așa fiind, El poate fără îndoială să conducă direct Biserica. Dar, e probabil că, din pricina Patimilor omenești, El nu vrea... de oarece conducerea actuală cam lasă de dorit.

Cristos, înainte de a se înălța, a stabilit să fie reprezentat, în chip văzut, de un Păstor omenesc.

E oare absolut necesar ca acest Păstor suprem să fie unul singur dintre Episcopi?

N'ar fi preferabil ca el să fie înlocuit printr'un Sinod? — după cum dorește Părințele Popescu:

»Noi răspundem că... se cuvine ca numai Biserica și Soborul său să stea în fruntea lumii creștine»²⁾.

Știm însă, din experiență, că Soboarele episcopale nu pot fi permanente. Și Biserica are trebuință de o îngrijire continuă, care nu poate fi efectuată decât de un singur Episcop.

De altfel, în organizarea unei Nații, — care corespunde nevoiei Apărării naționale,

²⁾ Econom. C. Popescu. — L. cit. p. 93. — Dr. P. se referă la un articol al p. econom. C. Popescu: „Sinagoga și Biserica”, publicat în revista „Tomis”, organul oficial al eparhiei de Constanța. (N. R.)

extern părintesc, dar rezolut, nepreocupat de nimic altceva decât de-a ajuta pe cei slabi, de-a-i pune pilduitorii pe cei harnici, de-a îndrepta cu spiritul blândețelor pe cei mai pușini destoinici și de-a pune în imposibilitate pe cei ce-ar cauza vreun rău bisericii sau turmei, e singura cale ce duce la promovarea intereselor bisericii și-ale credincioșilor.

Leonte Opris

Primire la sf. Teologie. Ultimul cercular către clerul arhidiecezan aduce concursul de primire (cu termenul de 15 August c.) în Seminarul Teologic din Blaj. Candidații li-se dă să înțeleagă că se așteaptă dela dâșii să și scrie ei singuri petiția, la care vor alătura neapărat: 1. Extras de botez dela preot; 2. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile; 3. diplomă de bacalaureat dela liceu clasic, în original; 4. Certificat dela profesorul de religie al petiționarului; 5. Certificat dela oficiul parohial; 6. Declarația părinților, făcută între martori, că vor suporta cheltuielile avute cu întreținerea fiului lor când acesta ar trebui să părăsească Seminarul, ori n'ar sluji, ca preot, în arhidieceză.

Taxele ce sunt a se plăti de alumnii seminariali, studenți în teologie: Cinci mii (5000) Lei pentru întreținere; una mie (1000) Lei taxă de înscriere cei din anul prim, ceilalți câte cinci sute (500) Lei; plus câte 120 Lei taxă la fondul de pensie al profesorilor. — Așadar: 6120 Lei cei din anul prim, iar ceilalți 5620 Lei anual, fiecare.

Concurenții se vor prezenta la Blaj pe ziua de 16 August c., pentru a fi supuși vizitei medicale și pentru a fi examinați, în ce le privește auzul muzical și glasul, de profesorul de cântări. Acelorași li-se mai pune în vedere că-s datori să și facă reverendă, să și cumpere cingătoare potrivită și pălărie tare (cingul și cilindru) încă în prima lună a anului școlar, fiind apoi strict obligați să poarte această uniformă.

luptei ne-au chemat, dela sine ne-am găsit alături.

Azi nu voiu încerca să povetesc tot ce ai făcut pentru poporul nostru de când — acum atâția ani! — ai umblat în mijlocul lui, nici nu voiu pomeni una câte una faptele-ți bune din vremea războiului. Numele tău ești multora, dar acum, când zaci așa de liniștită în sicriul tău, tu cea așa de darnică, simt nevoia să-ți spun că amintirea numelui tău va rămânea cu noi ca o binecuvântare pe care nimeni nu o va putea smulge dela noi, deși tu ai lăsat lumea aceasta ca să mergi la Dumnezeu în chinării tale.

„Pe cine-l iubește Dumnezeu mult, îl și pedepsește tare”, aceasta e una din tainele întunecate până în miezul cărora nu putem pătrunde. De ce tu, care erai o sfântă între cei vii, trebuia să mori în neînchipuite chinuri, e o întrebare la care n'ar putea răspunde cei ce văd toate numai printr'o sticlă neagră. Zi de zi, te vedeam copleșită de o boală venită asupra-ți pe neașteptate, lovindu-te în plină putere a faptei tale, smulgându-te dintre noi, răsplătind cu suferinți fără pereche toată iubirea ce ai răspândit-o din belșug asupra fiilor oamenilor.

Pușintel mai înainte fuseseși cu mine ca să cercetăm spitalele de pe front. O sârbătoare pe care de mult ți-o făgăduisem, singura-ți răsplată pentru un an și jumătate de muncă grea în mijlocul molimei și al morții. În zilele tale de durere te alipiai de amintirea săptămânii aceleia fericite, și păstrezi în inima mea vedenia soarelui de toamnă care strălucia

pe capetele albe ale scufiei tale asemenea cu un goeland plutind vara pe mări de safir...

Am căutat să te fac deplin fericită în acele puține scurte zile, și în ceasul morții tale tu vorbeai într'una de dâșele, ca de visul unui lucru ce fusese nesfârșit, minunat de luminos!

Te am încunjurat cu multe mici amănunte de confort pe care niciodată în viață nu ți-le îngăduiseși; aveam nevoie de acele zile ca ca să-ți fie o deplină bucurie, o deplină odihnă.

Te văd așezată la masa mea în căsuța de lemn, în care lumina soarelui se revârșea în valuri, până ce simplele-i mobile păreau că se prefac în aur... Lumină, lumină!, toată încăperea îngustă părea a fi acum o scumpă cutie de lumină — și lângă mine îți văd draga față bătrână, încadrată de imaculatu-ți văl, de care soarelui părea că-i este drag în deosebi. Lumină, lumină!, pretutindeni lumină! Și în zilele acelea tot mai era nădejde în inimile noastre.

Mănuile nu-ți stăteau niciodată fără ocupație: până și la masă lucrai la scufițele pe care le pregăteai săracilor. Te bucurai de veșelele glasuri ale celor tineri cari se adunau în jurul mesei mele; zâmbetul tău îngăduitor plutia ca o binecuvântare asupra noastră a tuturor, și, aplecându-te asupra lucrului tău, asculta-i tot ce se vorbea, tot mișcând încetșor cumintele-ți cap bătrân...

Mă țin de această vedenie a luminii soarelui tomatnic, în care vălu-ți alb strălucia ca o emblemă de milostenie, — cum și tu îl apucaai strâns în clipa când zăceai murind pe patul suferinții tale.

Mult mai stătui cu tine în acele ceasuri de chin, care-ți sdobiseră puterea în clipa

chiar când cea mai mare dintre tragedii se săvârșia asupra țării noastre. Cătai să-ți uiți de durerea ta însăși, ca să cerci a ușura strânsoarea inimii mele; până la urmă, oricât de grozave ți-ar fi fost patimile, ai avut păs pentru năcazurile mele și, într'o zi, strângându-mi amândouă mâinile în ale tale, pline încă de o neasemănată viață, mi-ai făgăduit că în cer vei vorbi pentru mine și pentru însângerata țară care ți-a fost așa de dragă.

Îngălbenită la față, slăbită, aproape fără trup, zăceai între pernele mari albe pe care ți le-am adus pentru a-ți ușura suferința; totul murise acum în tine afară de ochii tăi, de durerea ta și de acele două mâni care ajutaseră pe așa de mulți la pragul ieșirii din viață. Și, așa, îmi aduceai aminte de vechile licoane ale sfinților, de vechile săpături cu Maica Domnului în umilul ei pat îngust. Și, când și glasul ți-a fost pierit, ochii tot mă întrebau de nu am cumva vești mai bune, ceva care să mă poată mângăia înainte ca tu să mă fi părăsit, strecurându-te încet în veșnica tăcere...

Și acuma ești mută, maică Pucci, închiși ți-s ochii, în soare s'a topit zâmbetul tău, în văzduh, în lucrurile veșnice, în acelea pe care nu le mărginește nici Timp, nici Spațiu.

Rămas-bun, maică Pucci! M'ai lăsat ca să-ți urmez pe pământ aspra muncă, dar amintirea binecuvântării ce mi-ai dat în ceasul tău de pe urmă m'a făcut să mă simt mai aproape de mila lui Dumnezeu!

Cețiți și răspândiți „UNIREA”

după cum aceea a Bisericii corespunde nevoiei *Apărării morale*, — Dumnezeu — Cel ce a zidit atât Națiile cât și Biserica, a găsit de cuviință, în nemărginita-i înțelepciune, ca printr'un *instinct*, să institue, drept căpetenie un singur Suveran... iar nu un Sfat, *compus din* mai mulți Suverani, — cari mai curând sau mai târziu s'ar mânca între dânșii, întocmai ca actualii Episcopi ai Creștinătății

Tot așa s'ar întâmpla și cu un Organism omenesc, creat și el de Dumnezeu. Capul, trunchiul și cele patru membre ar lua, unul *hâls*, altul *cea*, dacă n'ar fi conduse *unitar* de un singur Suflet.

De asemenea toate societățile omenești sunt *instinctiv* dirijate de către un singur Președinte, — și același fel de organizație se observă și în Societățile animalelor.

Legea divină e deci clară și precisă. Ea e generală, ca toate legile Naturei.

Prin urmare, un *Sobor în fruntea Omenirii* e contrar Naturei, — sau, mai bine zis, e contrar Dumnezeirii.

II.

Apostolul Petre

Hristos a ales dintre cei 12 Apostoli, pe unul singur, caruia i-a dat *înălțătatea*, — și acest ucenic privilegiat e Petre.

Două texte evanghelice, limpezi și lămurite, fac cunoscută Omenirii decizia divină.

Dar, pentru a le pricepe cum se cuvine, trebuie să nu le privim prin *prisma Truștii schismatice*. Să ne adresăm deci lui Dumnezeu, rugându-l să ne lumineze mințile, — și să deschidem Evanghelia, fără cugetare preconcepută.

De altfel, ar fi un păcat de moarte, să schilodim, — cu bună știință și pentru satisfacerea unui Vițiu, — înțelesul cuvintelor dumnezeiești.

Să examinăm, deci, aceste două texte, pe care le vom copia aici *ad litteram*, — de oarece, din cuprinsul lor total, va ieși lumina.

Primul text evanghelic. — Viind Isus în părțile Cezareei lui Filip, a întrebat de Ucenici zicând:

Cine îmi zic oamenii că sunt eu, Fiul Omului?

Iar ei au răspuns: Unii, Ion Botezătorul; alții Ilie; iar alții Ieremia sau unul din proroci.

Zis-a lor Isus: Dar voi cine ziceți că sunt? Și răspunzând Simon Petru a zis: Tu ești Cristosul, *fiul lui Dumnezeu celui viu*.

Fericit ești Simone var Iona, căci trup și sânge nu ți-a descoperit ție aceasta, — ci *Tatăl meu cel din ceruri*.

Și eu zic ție, că: *Tu ești Kifa (piatră) și pe această Kifa (piatră) VOI ZIDI BISERICA MEA*. Iar porțile Iadului nu o vor birui pe dânsa.

Și-ți voi da ție cheile împărăției cerurilor. Orice *vei lega* pe pământ, va fi legat și în ceruri, — și orice *vei deslega* pe pământ, va fi deslegat și în ceruri¹⁾.

Această din urmă *prerogativă a Preoției* a fost dată mai târziu tuturor Apostolilor, de către Isus, — care, de data asta, *vorbește la plural*:

„Amin grăiesc vouă: Ori câte *veți lega* pre pământ, vor fi legate în cer, — și ori câte *veți deslega* pre pământ, vor fi deslegate și în cer.²⁾”

Iată acum ce zice Părintele Popescu, cu privire la acest text:

„Citind cartea *„Sinagoga și Biserica*», vezi

că d. Dr. Paulescu e muncit de gânduri...³⁾ și atunci pericolul de care vorbește, nu poate fi înălțurat decât prin înfăptuirea unui plan ideal: *Să fie o turmă și un Păstor*. Bun lucru..

„Dar, d. Dr. Paulescu vrea neapărat ca să fie în capul lumii creștine un Pontifex maximus și li și găsește origina în Sf Apostol Petre.

„Aci, *fără să vrea*, alunecă pe panta romano-catolică(?) Căci, ori cât s'ar suci și s'ar învărti, textele evanghelice citate *nu ne pot face dovada* că Mântuitorul ar fi dat lui Petre puterea de a conduce Biserica, în așa fel ca și activitatea celorlalți Apostoli să atârne de el. Doamne ferește!..

„Mărturisirea lui Petre: »Tu ești Cristos, fiul lui Dumnezeu...« a fost făcută în numele celor 11 Apostoli; iar Mântuitorul, — când spune cuvintele: »Tu ești Petre și pe această piatră voi zidi Biserica mea, — atestă credința nu numai a Apostolului Petre, ci și a celorlalți Apostoli...⁴⁾”

De sigur că, judecând omenește, aș fi fost și eu de aceeași părere cu Părintele Popescu și aș fi fost chiar foarte bucuros să știu că toți Apostolii au împărtășit sfântul entuziasm al lui Petre

Dar, *Evanghelia* desminte o asemenea o *pinie*.

Cu toată admirația adânc recunoscătoare ce avem pentru cele 11 coloane ale Bisericii, surtem obligați să recunoaștem, că ele nu primiseră încă *»de la Tatăl din ceruri«* o noțiune clară și deslușită, asupra rostului ipostasei divine a Mântuitorului.

Și ca probă, avem faptul necontestabil că Cristos, — în loc să se adreseze tuturor Apostolilor și să le spue: *»Fericiti sunteți voi toți ucenicii mei... Și eu zic vouă: Voi sunteți temelii pe care voi zidi Biserica mea«*, — răspunse *numai și numai lui Petre*... având chiar precauția *d'a-l indica neîndoios* prin nume, pronume și poreclă: *»Fericit ești Simone var Iona... Și eu zic ție: Tu ești Piatră și pe această piatră voi zidi Biserica mea«*.

Băgați de seamă, că aceste cuvinte au fost pronunțate de *înșuși Dumnezeu*, care cunoaște gândurile oamenilor, — deci și pe ale Apostolilor.

Și eu cred că ar fi periculos să le luăm în răs, *schimbându-le semnificația*,.. pentru a face pe placul Grecilor schismatici sau al Protestanților eretici.⁵⁾

Al doilea text evanghelic. — Zis-a Isus lui Petre: Simone al lui Iona mă iubești tu **MAI MULT** decât aceștia? Răspuns-a Petre lui: Așa Doamne, — tu ști că te iubesc. Zis-a Isus lui: Paște mieluceii mei.⁶⁾ — Și această întrebare a fost repetată de trei ori.

Iată ce spune Părintele Popescu despre acest text:

„Gândurile, ce mă muncesc, sunt *Impotriva Jidanilor*. Mă întreb: de ce Clericii noștri sunt atât de sfioși, când e vorba de *dușmanii cei mai netimpăcați ai Creștinismului?* — încât nu îndrănesc nici să le zică pe nume. Le e oare teamă de presa jidovească? Dar sute și mii de apărători ar eși de pretutindeni, ca frunza și ca iarba, gata să își jertfească viața pentru Preoții credinței strămoșești. De altfel, trebuie să se știe, că tăcerea stupidă a Goimilor, față de neleguirile Jidanilor, e efectul unei violențe și meșteșugite manopere, în care, — alături de teroarea exercitată prin ziare, — se adaogă o sugestie inhibitoare, un fel de *vrajă diavolească*, care seamănă cu aceea ce *paralizează prada* unei păsări răpitoare și îi suprimă chiar *șipetele desnaședei*.

¹⁾ Econ. C. Popescu. — L. cit., p. 91.

²⁾ Ar fi imprudent să punem în balanță *cuvintele dumnezeiești cu cuvintele Oamenilor*,... fie chiar cu acelea ale Apostolului Pavel, — care, în realitate, în citația: *»Voi sunteți zidii pe temelii Apostolilor«* vorbește cu totul de altceva, decât de *primatul lui Petre*.

³⁾ S. Ion — C. XXI, v. 15-18.

»Ori câtă ignoranță am arăta, — după d. Dr. Paulescu, — noi tot așa credem: Pentru că Petre se lepădase da *trei ori*, Mântuitorul voia ca, prin trei mărturisiri (?), să ierte și să așeze pe Apostol în demnitatea sa.

Și această credință e mai tare decât aceea a romano-catolicilor(?) și e atestată de însuși Petre, prin tristețea ce o arată la a treia întrebare, precum și de *părinții Bisericii din vechime*.⁷⁾

Această interpretare, desigur greșită, nu se bazează decât pe faptul *întrebării întretreite*.

Or, *repetarea de trei ori e obișnuita Treimeii, întreit Sfântă*.

De altfel, Petre o mai întâlnește în *tripla apariție* a vasului plin de animale de tot felul, din vedenia ce a avut-o înainte de intrarea Neamurilor în Biserica.

Dar, fost-a oare, în realitate, vorba de *vreo mărturisire a păcatelor?* — după cum afirmă Părintele Popescu?

O examinare amănunțită a cuvintelor pronunțate și a circumstanțelor în care s'a produs scena, ne va lămuri pe deplin.

Cristos, după *Înviere*, apăruse de mai multe ori lui Petre. El ar fi avut astfel ocazii multiple să-i impute *greșala involuntară* (pe care acesta, prin remușcare, o plătise cu amar), și să-i ceară ca un Duhovnic, s'o recunoască printr'o *mărturisire categorică*.

Dar, El nu îi pretinde nici o mărturisire și nu-l *dojenește* cătuși de puțin, — ci îi pune o singură întrebare repetată: *Mă iubești?*

Oare, întru cât afirmarea unei *lubiri suprafirești* ar fi micșorat *greșala renegării?* — când o simplă mărturisire (ce lipsește) și o *căință sinceră* ar fi fost de sigur prea de ajuns!

Și dacă, la a treia repetare a întrebării Petre se mânănește, e că, — om fiind, — n'a înțeles *procedura divină* și și-a închipuit că afirmările sale nu fuseseră crezute.

De altfel, printre Părinții Bisericii din vechime, Sfântul Ion Gură de aur, respinge explicația *ispășirii* renegării Apostolului⁸⁾:

„De trei ori a întrebat Domnul pe Petre — și de trei ori i-a dat ordinul, care i-a arătat *câtă purtare de grije* trebuia să aibă de *mântuirea oilor*..

Isus nu s'a mulțumit să întrebe pe Ucenic: *Mă iubești?*

El a adăugat: *mai mult decât aceștia*. asemenea cuvinte, de o însemnătate covârșitoare, nu pot fi pricepute în ipoteza admisă de Părintele Popescu.

„Și acestea grăind, Isus a zis lui Petre **URMEAZĂ MIE**.”

„*Urmează mie*... adică fii urmașul meu... ia în mâinile tale cârma Bisericii, ca loc-șitor al lui Dumnezeu pe pământ.

Iată, pentru ce Cristos a cerut lui Petre să-l iubească mai mult decât ceilalți apostoli — adică, *să-i întrecă pe aceștia în înțelegerea poruncilor divine*.

PRIMATUL LUI PETRE e deci *decisiv* clamat, *sus și tare*, de însuși DUMNEZEU.

Și, — cu toate că în Biserica eu nu sunt decât un biet credincios, dintre cei mai smeriți — voi îndrăsni să zic, — urmând pilda Sfântilor Ucenici:

Puteam, oare, să nesocotesc pe A-tot-șitorul și să ascult mai mult de oameni, decât de înțelepciunea infinită?

Cred că, de data asta, nu voi mai fi scuzat, că am scos interpretarea din *cărțile romano-catolicilor*, — unde desfid pe oricine să o găsească.

Și e evident, că am ajuns să recunosc *Înălțătatea Apostolului Petre*, — nu umblând

⁷⁾ Econ. C. Popescu. — L. cit., p. 91.

⁸⁾ Vezi: *„Sinagoga și Biserica”*, T. I. p. 37.

¹⁾ S. Matei. — C. XVI, v. 13-19.

²⁾ S. Matei. — C. XVIII, v. 13.

cu gândul meschin de a măguli Trufia vreunei coterii schismatice, — ci căutând cu înfrigurare Adevărul, în cartea sfântă a Evangheliei.

Iar, dacă acest Adevăr e admis și de frântura apuseană a Bisericii¹⁾ — ce li pasă Părintelui Popescu?

De când Adevărul e unul în Răsărit și altul în Apus?

Lumea întreagă recunoaște că Adevărul e unul, pretutindeni, — și că el e, întotdeauna, același.

Prin urmare, Adevărul nu devine Minciună, prin faptul că a trecut o graniță și că e împărțit.. de un *Frăte întru Cristos*,²⁾ care e considerat ca dușman, printr'un detestabil obicei, moștenit dela Grecii trufași.

Dr. N. Paulescu

Naționalism greșit și primejdios.

După o informație a semioficiosul „*Osservatore Romano*“, din 17 Iulie c., Sf. Părinte primind în audiență călugărițele din congregația „Nostra Signora del Cenacolo“ a rostit o mișcătoare cuvântare în care, între altele, a atins și problema naționalismului. În legătură cu aceasta Vicarul Domnului a ținut să precizeze pentru acum și pentru vremile ce o să vină:

„Sub numele de naționalism — a spus Sf. Părinte — lumea este agitată de o mare problemă. Naționalismul exagerat și rău înțeles l-am declarat și cu alte ocazii greșit și periculos. El primejduiește mântuirea sufletului, căci ridică zid între națiuni și este contrar nu numai legii divine și credinței, dar chiar și Credeului, care în toate bisericile lumii este rostit cu aceeași evlavie de lumea creștină. Porunca lui Hristos a fost: „*Mergeți și învățați toate popoarele!*“ Cuvintele Credeului sunt: „*Cred într'una catolică biserică...*“ Ori, cuvântul catolic înseamnă universal. Nu există altă traducere în limbaj modern a noțiunii de biserică catolică decât cea de biserică universală. Este deci clară coliziunea între principiul catolic și naționalismul exagerat.

„Sf. Părinte a adăugat că niciodată nu a văzut aceste lucruri atât de clar ca astăzi, când observă cele ce se întâmplă în lume sub pretextul naționalismului exagerat. Bunul Dumnezeu l-a dăruit cu această claritate pe care ține să o împărtășească credincioșilor, „cari au atâta nevoie de ea astăzi, când aceste idei greșite jumplu lumea de larma lor și produc atâtea rele“.

Cifre grăitoare

— Datele statistice ale Arhidiecezei pe 1936 —

Oficiul nostru arhidiecezan a prelucrat de mult datele statistice ale anului 1936. Rezultatele, cuprinse în tablouri rezumative, așteaptă de mult să evadeze din arhivă și să se înfățișeze publicității, care le-a și reclamat nu odată. — Dar alte lucruri de imediată actualitate le-au dat mereu la o parte. Abia acuma le vine rândul. Dar nici acuma nu și-au pierdut interesul. Sunt tot atât de instructive, ca și acuma o jumătate de an.

Anul, în general, trebuie socotit bun. Arată sporuri mulțumitoare pe toată linia. Numărul preoților nu a crescut prea mult: 624 față de cei 608 ai anului premergător. Este însă mulțumitoare creșterea naturală a numărului de suflete: 465.000 față de 459.938 în 1935 și 455805 în 1934. (Vechiul regat nu e cuprins în această cifră). A rezultat acest spor din cele 14.264 nașteri (13.462

în 1935 și 13.538 în 1934) care raportate la numărul de 7814 al morților (7940 în 1935 și 8239 în 1934), dau un spor natural de 6450 (față de 5522 în 1935 și 5299 în 1934). — A crescut și numărul convertirilor: la 1279 dela 795, respectiv 720 în 1934. Au venit la noi 184 romano-catolici (față de 418 și 100); 242 reformati (93—67); 131 unitariani (229—54); 658 ortodocși (362 și 545 în 1934); 21 sectanți (9—19); 30 luterani și 7 evrei. — În schimb, am pierdut prin defectiuni dela credință în total 709 (față de 635 în 1935 și 327 în 1934); dintre cari 628 au trecut la ortodocși, 1 la ritul latin; 6 la reformati, 74 la sectanți și fără confesiune (64 și 67 în 1934).

Căsătoriile arată cifra de 3096 (față de 3027 în 1935 și 2805 în 1934); dintre care 345 mesetecate, iar 369 numai la ofițerul stării civile. Nu tocmai de laudă împrejurarea că din aceste din urmă 144 erau fără piedeci și ar fi putut fi încheiate, în consecință, fără nici o greutate și în fața Bisericii.

Nu va fi lipsit de interes tabloul sporului natural de populație după protopopiate. Are înfățișarea următoare:

Protopopiatul	nașteri la 1000 suflete	morți la 1000 suflete	Sporul natural la 1000 suflete
1 Luduș	39.4	19.4	20
2 Râciu	37	18.2	18.8
3 Gheorgheni	36.6	17	19
4 Arșeu	35.7	17	18.7
5 Șarmașu	34.5	16.5	18
6 Blaj	34.3	19.10	15.2
7 Diciosânmărtin	32.2	14.3	17.9
8 Turda	32	16.1	15.9
9 Reghin	31.5	17.9	13.6
10 Iernut	30.4	16.6	13.8
11 Mediaș	29.8	18.2	11.6
12 Teaca	29.6	16.5	13.1
13 Țichindeal	29	17.1	11.9
14 Dumbrăveni	28.3	17.1	11.2
15 Sebeș	27.8	19.2	8.6
16 Ocna Mureșului	27.2	16.4	10.8
17 Sibiu	26.8	18.2	8.6
18 Aiud	26.8	15.4	11.4
19 Alba Iulia	26.7	15.6	11.1
20 Târgu-Mureș	24.1	16.4	7.7
21 Odorheiu	20.1	9.7	10.4
22 Făgăraș	20	15.8	4.2
23 Brașov	19.7	14.3	5.4
Socotind în general pe Arhidieceză	30	16.6	13.4

Observăm că excedentul natural de 13.4 la la 1000 de suflete e simțitor mai bun decât cel arătat pe țara întreagă de către d. Dr. Sabin Manuilă în „*Buletinul Demografic al României*“ (Maiu 1938) care în anul 1936 e de abia 11.7 la 1000 de suflete de suflete. — Această situație, în general bună, nu este a se mulțumi însă natalității, care pe țară era în același an de 31.5 adică superioară celei din sânul bisericii noastre: ci mortalității scăzute care la noi e 16.6 pe când pe țară cifra e 19.8 la 1000 suflete.

Postulate de ale Bisericii noastre.

Congresul diecezan al Agrului din eparhia Cluj Gherla, ținut în 9—10 Iulie c. la *Sângeors Băi*, a formulat și a votat o *moștune*, pe care o aducem și noi:

1. Rugăm stăruitor să se respecte dreptul Bisericii noastre naționale la onorurile publice cu ocazia serbărilor naționale.

2. În armată, pentru soldații români-uniti, să se dea preoți militari de aceeași lege.

3. În școli să se treacă în programa de studii ore de religie suficiente pentru educația sufletească a tineretului. Cerem insistent înființarea posturilor de cateheți în comunele cu mulți elevi.

4. Congresul Diecezan rămâne partizan al ideii unui organ zilnic de publicitate și al concentrării publicațiilor existente.

5. Dorește în sfârșit să înceteze orice tendință de învrăjbire între credincioșii celor două Biserici românești naționale, colaborând în adevăr și iubire, pentru întărirea Neamului și înălțarea Țării.

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a numit pe pâr. *Virgil A. Pop*, parohul Morlăcii, protopop onorar; a trecut pe pâr. *Gavril Deac* din Gârboiu la Buciumi, iar pe pâr. *Gavril Borz* din Poptelec la Gârboiu.

„**Ziua vlădicului**“. Uniunea Tineretului Femenin Catolic din Belgia a luat o hotărâre cât se poate mai frumoasă și mai creștină: să aranjeze an de an, în fiecare eparhie, câte o „zi în cinstea ierarhului“ eparhiot. Asta drept expresie a venerației, alipirii, ascultării și recunoștinței față de mării păstori sufletești. Uniunea, cum aflăm din „*Schönere Zukunft*“ (17. 7. 38), numără de prezent 100,000 de membre în 4000 asociații.

Exerciții spirituale în Germania. Comitetul aranjator al exercițiilor spirituale din Köln comunică vestea mult grăitoare că anul trecut au luat parte la deprinderi sufletești cam 10 000 adulți. La așa zisele „zile de reculegere spirituală“ au participat peste 45.000 de inși. — În eparhia de Münster la exerciții spirituale au participat anul trecut 15.537 de credincioși, iar la reculegeri duhovnicești 27,443 de inși. Cele mai simpatizate exerciții spirituale sunt cele pentru bărbați. S'a ajuns la rezultate foarte frumoase și cu deprinderile sufletești aranjate după ocupația participanților. Așa, de ex., hotelierii și muncitorii au luat parte în număr impresionant la exercițiile ținute exclusiv pentru ei.

Locale. Dumineca viitoare, a șaptea după Rusalii, va predica în catedrală pâr. *Jacob Borcea*, prof. la liceul de băieți.

Episcopi tineri. Publicația „*Semaine Religieuse*“ din Quebec, și după ea altele, notează că actualul Pontifice Roman a ridicat la treapta episcopiei numeroși bisericani relativ tineri. Cu numirea Msgr. Terrienne (are 35 de ani) la scaunul vlădicesc al Insulelor Gilbert, numărul celor hirotonși întru episcopi sub vârsta de 40 de ani este de 41. Cei mai tineri episcopi rezidențiali din lume sunt cei din Nelson și Victoria (Canada), primul fiind consacrat episcop la vârsta de 37 de ani, al doilea la 33 de ani. A primit însă harul episcopiei și mai tânăr ca vârstă decât cei pomeniți mai sus Msgr. Perniciario, acum de curând numit episcop titular de Parma.

Premii cu rost. Primăria municipiului Verona (Italia) a instituit premii pentru cei mai buni luptători împotriva — sudălmii. Care viciu, precum se știe, e foarte răspândit printre italieni. Ideea acestor premii s'a dovedit a fi norocoasă: în scurtă vreme s'a aflat cu cale să se împărțiască 20 premii de câte 100 lire. Semioficiosul Vaticanului stăruie să fie urmată pilda municipiului Verona în toate părțile Italiei.

Jertfa unor muncitori. În suburbia parisiiană Juvisy-sur-Orge s'au început nu de mult lucrările de clădire a unei capele. Muncitorii cărora le-a fost dată în lucrare noua casă de rugăciune, fuseseră cu toții șomeri până aci. Cu toate acestea când s'a prezintat preotul să le aducă prima plată, a văzut pe schelărie un placat mare, pe care stătea scris cu litere cetețe din depărtare: „*Reluarea lucrărilor de zidire de biserică. Muncitorii jertfesc bucuros prima lor plată*“. — Gestul acesta a impresionat mult.

Rezultate mângâietoare. Opera papală misionară „*Sf. Pruncis*“ și-a ținut deunăzi la Paris adunarea generală anuală. Cu acest prilej conducerea acestei organizații de mare însemnătate și vaste proporții a declarat că deocamdată va da 17.800 000 franci pentru scopuri misionare. Totodată s'a reliefat impresi-

¹⁾ Expresia nu e cea mai exactă. Se poate vorbi de partea apuseană a Bisericii, nu de frântura apuseană, dacă e vorba de Biserica Romei latine. (N. R.)

²⁾ Rog, pe prea cinstitul meu Contradictor, să-mi dea voie să-l atrag atenția, că discută, servindu-se de o argumentație sofistică, — ce nu e compatibilă cu stăruința unui Preot creștin.

jurarea vrednică de încrestat, că în pofida crizei mondiale ce bântuie, anul acesta s'a adunat spre scopuri misionare cu cinci milioane franci mai mult ca anul trecut. Și să nu se uite că în urma ordinelor foarte severe privitor la devize, mai bine de 15 milioane franci se află depozitați în diferite țări până ce vor putea fi expediați la destinație.

Impotriva sărbătorilor. Ministerul de interne al Reichului a ordonat să se facă serviciu regulat la toate oficiile de stat în zile de sărbători de acelea pe cari cărmuirea nu le recunoaște. Atari sărbători sunt: Joia Verde (Corpus Domini) la catolici ori Prasniciul Reformei la protestanți. Motivarea acestei dispoziții: Statul național-socialist nu înțelege să mențină discordia între confesiuni; dimpotrivă, tinde spre unificare, ca să-i poată face pe toți cetățenii un pământ și o apă...

Aviz școlar

Direcțiunea Liceului Comercial de fete român unit din Blaj, aduce la cunoștință că începând cu anul școlar 1938/39 se va deschide și clasa III-a în care pot fi înscrise absolvente de clasa II-a secundară (Liceu și gimnaziu).

Direcțiunea

Aviz școlar

Direcțiunea Școlii Normale de fete din Blaj aduce la cunoștință că începând cu anul școlar 1938/39 se va deschide și cl. III normală, — în care pot fi înscrise eleve absolvente de cl. II secundară (liceu, gimnaziu).

Internatul școlilor secundare române unite de fete din Blaj

Condiții de primire

In internatul școlilor secundare române unite de fete din Blaj (Liceu, Școala Normală, Liceu Comercial și Curs primar) pentru anul școlar 1938—39 pe lângă următoarele condițiuni:

Direcțiunea Internatului își rezervă dreptul ca pe lângă taxa de 12000 lei, pentru anul 1938—39 dacă se vor urca prețurile de azi a articolelor, să urce taxa cu 1000 lei — care se va plăti în 3 rate: 5000 cu ocazia intrării în internat, 5000 la întoarcerea din vacanța de Crăciun, iar la întoarcerea din vacanța Paștelui 2000 respective 3000.

În mod excepțional se admite și plata lunară de întreținere cu singura condiție ca în decurs de 8 luni să se achite întreaga taxa de întreținere, și anume: 1. Septembrie 1938 și luna Iunie 1939 se achită deodată la înscriere. 2. Iar începând cu luna Octombrie 1938 se achită lunar câte Lei 1500 — până la achitarea completă a întregii taxe de întreținere.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1,80 m., lată 0,90 m.), 1 pernă, ună plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 cuvertură, albă pentru pat, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de pichet și 3 de vară, 4 perechi pantaloni, 2 șorțuri de glett cu mâneci, 4 gulerașe albe pt. șorț, 2 perechi ghete de piele, 1 pereche pantofi negri, 1 pereche galosi, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, palton de lână, 1 pardislu negru, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 1 neagră, 1 albă; ac-

menea fiecare normalistă trebuie să-și aducă vioară neapărat, 4 prosoape și un ștergar pentru bucătărie. Întrucât nu va prezenta ștergar de bucătărie, i-se va reține un prosop la preluarea inventarului. Și fiecare elevă internă va aduce 2 kg. de lână spălată scărmanată cu preferință de culoare albă, și șase fuloare cânepă, cari rămâne internatului, perii de ghete, 1 casetă complect aranjată pentru toaletă (cu săpun, perle și praf de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață albă și neagră, de cârpit ciorapi.

Fiecare elevă va prezenta 20 bu. bandeje într'un săculeț de pânză. Contrar, internatul i-le va pune imediat la dispoziție pe spesele elevei respective. Deasemenea și hârtile igienică.

Fiecare elevă este datoare să-și poarte uniforma prescrisă atât în zile comune, cât și în Duminici și sărbători.

Elevele normaliste nu-și vor putea confecționa uniforme de gală, de cursuri, de gospodărie și de horticultură decât numai la cusătorese angajate și supravegiate de direcțiune. Elevele normaliste sunt obligate a purta peletină bonfecționată de Direcțiune.

Pentru anul școlar 1937—39 elevele clasei a VIII sunt scutite de a purta peletina. Costul uniformelor face Lei 3500 care este a se achita cel mai târziu până în 20 Decembrie 1938.

Deodată cu rezoluția de primire, până în 31 Aug. c., i-se va trimite fiecărei elevă un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumerizate, ori care nu sunt cuprinse în prospect și de obiectele ce le are eleva la sine, răspunde personal și Direcțiunea Internatului nu-și asumă nici o răspundere. Fiecare bucată de rufă va fi marcată așa, ca, împăturită fiind, să fie numărul bine vizibil. Nu-i voie să aducă elevele cu sine cărți, romane, reviste, broșuri, decât cele prescrise în programa școlii, nici metode de pian și vioară, afară de cele prescrise de profesor. Aflute astfel de cărți la eleve se vor confisca, precum și pudra, alifia, parfumurile, etc.

3. *Ținem să amintim, că Internatul este provăzut cu instalație de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmerie, dormitoare și sale de zi, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul de internat este împlinit numai de membrele Congregației de Surori.*

4. În internat se poate lua instrucție de pian și vioară, ore de exercițiu, despre ale căror rezultat la finea anului școlar se va da examen în internat, — iar lună de lună se face examen de materialul parcurs în aceea lună fiind obligată fiecare elevă de a avea preparată o piesă de salon pe din afară de acel examen lunar.

a) Instrucție de 1/2 oră tot la 2 zile, cu exercițiu zilnic de o oră, cu taxă de lei 2500 la an.

b) Cursuri de vioară se pot face în următoarele condițiuni: instrucția de 1/2 oră, pe săptămână de 2 ori, și exercițiu zilnic de 1 oră, taxa anuală Lei 2000.

c) Cursuri de română, franceză, germană și latină (gramatică, conversație și literatură) precum și orice alt obiect de învățământ — având 4 ore la săptămână cu Lei 2000.

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul Internatului.

„Elevele sunt datoare, necondiționat și fără nici o excepție, să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fetele logodite nu pot fi eleve ale Internatului.

Elevele le este cu desăvârșire interzis să poarte haine cu mâneci scurte, decoltate ori scurte. Toate elevele sunt datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Correspondența elevelor va fi riguros controlată. Ele vor scrie regulat părinților în fiecare săptămână odată iar în fiecare lună este obligată prin plic timbrat să-și trimită fișa de conduită lunară dată de Direcțiune. Correspondența de prisos cu prietene și cunoștute e interzisă. Asemenea e interzisă și se pedepsește cu eliminare din internat, orice corespondență secretă, respective expediată fără știrea superiorității. Pachete nu pot primi elevele, decât conținând îmbrăcăminte sau revizite școlare. Direcțiunea nu răspunde de banii trimiși prin pachete. Alimentele se înapoiază, sau se distribuie colegelor de clasă, fără nici o excepție, nefiind neune de alimente străine. Internatul dă hrană suficientă, la dorința părinților dă și supra-alimentație, cu o cotă redusă.

Cercetarea elevelor în internat se poate face de două ori pe săptămână, Joia, între orele 14—16, și Duminica, între orele 14—17, însă numai din partea părinților. Elevele nu pot ieși din internat decât cu tata și cu mama lor, sau cu tutorul. Altă persoană nu le poate scoate decât dacă are act scris către Direcțiunea Internatului din partea părinților sau a tutorului. Eleva nu va putea merge în familie în oraș decât însoțită de stăpâna sau stăpânul casei, iar nici de cum nu însoțită de servitoarea casei, sau de vre-o colegă, asemenea și întoarcerea din familie la Institut.

Elevele, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din Internat decât însoțite de părinți, ori de o persoană împuternicită din partea părinților, prin scrisoare adresată Direcțiunii Internatului din vreme. În cazuri de tot rare vor putea pleca singure dacă aceasta o cer părinții în scris dela Direcțiune și-și asumă Dănișii toată răspunderea. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a Internatului, pe spesele părinților. Elevele pot sosi în internat noaptea fără anunț special numai de 3 ori pe an: în ajunul zilei de început de școală, după fiecare vacanță. Iar dacă vor sosi în alte nopți atunci sunt obligate să anunțe direcțiunea internatului telegrafic sau telefonic.

În cursul anului școlar nu se dă voie elevelor să se depărteze de internat la avize telefonice sau telegrafice. Elevele rămase repetente sau corigente precum și acele cari au terminat capacitatea sau bacalaureatul sunt obligate ca cu proxmul tren să părăsească localitatea. Dacă motive de forță majoră rețin eleva pentru cel mai scurt timp în Institut, este strict interzis de a ieși fără voia Direcțiunii. În oraș deși absolventă fiind totuși o obligă regulamentul Internatului cu toată rigoarea. În caz de neconformare, eleva respectivă va fi escortată din oraș cu poliția.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Prea Venerabilului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj până cel mai târziu în 25 August 1938. În cerere părinții vor declara că cunosc și că vor observa toate condițiile de mai sus. La cerere se va alătura: Certificat medical, și un plic provăzut cu adresa exactă și cu marca postală cuvenită, pentru trimiterea recomandată a rezoluției.

Se primesc în internat și copile de clasă primare.

Blaj, la 15 Iulie 1938.

Direcțiunea Internatului școlilor secund. rom. unite de fete, Blaj

Școala Normală română unită de învățătoare, Blaj

Condiții de primire

La școala Normală română unită de învățătoare, Blaj pe anul 1938—39

În cl. III Normală, ce se va deschide cu începutul anului școlar, se pot înscrie eleve cari au terminat cl. II secundară (liceu, gimnaziu).

În cl. IV Normală vor fi primite eleve cari au reușit la examenul de cl. III liceu, gimnaziu sau școala normală de fete și au media cel puțin 7.

Înscrierile se fac până la 25 August a. c. la Direcțiunea Școlii Normale de învățătoare, cu cerere timbrată.

Cererile de înscriere vor fi semnate de reprezentantul legal al candidatei, cu arătarea profesiei și locuința subscritorului.

La cerere se vor anexa:

1. Extrasul de naștere și botez.
2. Act de vaccin.
3. Certificat dela primărie, prin care se dovedește că e fiica unui cetățean român.
4. Certificat de studii din toate clasele anterioare. Partea candidatelor, notificată în certificatul de studii va fi cel puțin „bună”.

Eleve schioape, gângave sau cu alt defect fizic, nu pot fi primite, (Cap. XXI, art. 452).

În clasa V-a normală se vor primi eleve cari au făcut examenul de admitere și au reușit, cel puțin cu media 7, conform ordinului Ministerial.

Examenle de corigență și de admitere se țin în 8 Septembrie dimineața la ora 10. Elevele cari vor întârzia dela această dată nu vor putea fi examinate fără aprobarea superioară direcțiunii.

Înscrierile se fac în 8 Septembrie, iar cursurile încep în ziua de 9 Septembrie dimineața la ora 8, deci în 8 Sept. seara fiecare elevă să fie în institut.

Neprezentarea la sus numita oră aduce cu sine sancțiuni: ca ore nemotivate și altele.

Taxe școlare: Lei 600. — taxă de înscriere; Lei 200 — taxă de construcție; Lei 1500 — taxă de frecvență; Lei 100 — pentru stricăciuni și medic. Total 2400 Lei. Taxele se achită: la înscriere Lei 1500 — iar la întoarcerea din vacanța Crăciunului Lei 900 —. Pentru minoritari taxă dublă.

Uniformele de gală precum și pelerina normalistelor se va confecționa de către direcțiunea școlii — asemenea și șorțurile negre, gulerățele, halatele pentru horticultură și gospodărie.

Deci nici o elevă nu are voie să-și facă în particular uniforme. Asemenea numerele matriculare pe uniformă vor fi confecționate în școală. Costul tuturor uniformelor e de Lei 3500. (3 șorțuri: alb, negru, gris, cu accesoriile, 4 gulerățe și o bonetă, 1 fustă de stofă guvrată, 1 pelerină de postav, 1 bluză lungă), conform ordinului ministerial în vigoare. O elevă intrată într-o școală secundară, nu poate purta nici în vacanțe (Crăciun, Paști și vacanța mare) o altă îmbrăcăminte afară de uniformă, confecționată de școală și provăzută cu numărul de ordine. — În caz de neconformare se vor aplica sancțiuni.

Părinții prin aceste dispoziții sunt scutiți de alte multe spese reclamate cu confecționarea altor rochii și suplimente particulare precum și a paltonului și pardesiului, înlocuite prin pelerină.

În puterea legii în vigoare (Cap. XXI, art. 442) nici o elevă nu poate fi înscrisă la Școala Normală decât ca elevă a internatului. „Școlile Normale sunt internate”. (Cap. XXI, art.

242). În anii trecuți elevele cari aveau părinți în localitate au fost primite ca eleve externe. În anul școlar actual nici acestea nu vor fi înscrise ca externe.

Elevele școlii noastre normale vor fi în „Internatul școlii secundare române unite de fete din Blaj” ale cărui condiții de primire se publică separat din partea Direcțiunii aceluia Internat.

DIRECȚIUNEA

Liceul Comerțului Român Unit de băieți, Blaj

Nr. 1577—38.

Aviz școlar

Anul acesta Liceul nostru va funcționa cu următoarele clase: cursul inferior cu clasele I, II și III, iar cursul superior cu V—VII, urmând ca în anul școlar viitor cursul inferior să se întregască cu clasa IV.

În clasa I. se pot înscrie absolvenții cursului primar, cari au vârsta între 10 și 13 ani, iar în clasa V. absolvenții a patru clase de gimnaziu teoretic ori comercial și de școala normală sau seminar, făcând examen de admitere la următoarele materii: în scris la I. română și științele comerciale, iar oral la I. română, geografia României, științele comerciale, matematicii și I. franceză.

Primirea în Liceu se face în baza unei cereri timbrate, înaintată cel mult până în ziua de 31 August 1938. Elevii cari cer pentru prima oră ca să fie înscriși în Liceul nostru, vor prezenta deodată cu cererea și următoarele acte: a) actul de naștere dela ofițerul stării civile, b) actul de botez dela parohia respectivă, c) certificatul școlar despre ultima clasă, d) certificatul de naționalitate și e) buletinul de revaccinare. Elevii cari au urmat în anul trecut la noi, vor alătura la cerere avizul școlar trecut, semnat de părinte.

Taxa școlară este de Lei 2400 în cursul superior și 1400 în cel inferior. Afară de aceasta elevii vor mai plăti în plus 100 Lei taxă de stricăciuni, 100 Lei taxă de excursie, 50 Lei taxă specială pentru fondul de construcție al Inspectoratului Regional Școlar din Cluj, 100 Lei pentru poligonul de tir și 30 Lei pentru Societatea de Lectură, deci total lei 2780 pentru cursul superior și 1780 pentru cel inferior. Această taxă se va plăti în 3 rate și anume la înscriere 1780 resp. 789, la Crăciun 500 și la Paști 500 Lei. Aceste taxe se pot însă plăti, la cerere, și în rate lunare, în Sept. 1180 resp. 980 Lei, în celelalte 8 luni (Oct.—Mai) câte 200 resp. 100 Lei lunar. Elevii repetenți plătesc în plus o supra-taxă de 500 Lei. Elevii minoritari plătesc cu 1000 Lei mai mult decât Români. Elevii merituosi vor fi scutiți de cel mult 1000 ori cel puțin 500 Lei.

Toți elevii sunt obligați să poarte uniformă școlară, cel din clasele VII și VIII uniformă premlitară. Pe brațul stâng vor purta brodat, pe o bucată de stofă verde închis, formă patrată de dimensiunea 6/6 cm., inițialele liceului și numărul de ordine. Și anume cel din cursul superior vor avea cusut numărul cu fir de aur, iar cel din cursul inferior cu fir de argint. Elevii cari nu sunt premlitari sunt obligați să aibă și uniformă de străjer.

Încartiruirea celor mai mulți elevi se va face în Internatul școlii, în oraș neputându-și aranja nimenea cvartir decât cu știrea prealabilă a Direcțiunii.

Examenle de corigență, atât pentru elevii ordinari cât și ale celor particulari, se vor ține în zilele de 2—3 Septembrie. dimineața la orele 8. Taxa Lei 100 de materii. Fără de cerere timbrată nu poate fi admis nimenea la acest examen.

Examenle particulare încep la 1 Septembrie, conform programului așigat la școală.

Examenle de admitere, atât ale elevilor ordinari cât și a ale celor particulari (pentru cl. I numai întrucât s'ar anunța peste 50 elevi), se țin la 5 Septembrie. Pentru clasa V fac examen de admitere toți elevii, și anume în baza unei cereri timbrate. În zilele de 5 Septembrie, între orele 8—9 resp. 9—10 în scris, iar în zilele de 6—7 Septembrie oral. Taxa este de Lei 200.

Examenle de bacalaureat se țin în zilele de 20 Septembrie până la 10 Octombrie. Cererile de înscriere se adresează către Direcțiunea Liceului la care a absolvit școala, până la 31 August.

Cursurile încep vineri în 9 Septembrie dimineața cu sf. liturghie.

Ce avantajii au absolvenții gimnaziilor și liceelor comerciale.

...Absolvenții gimnaziilor comerciale vor obține certificate de absolvire, după ce vor face încă un an de practică comercială, într-o întreprindere comercială sau publică cu caracter economic. Acest certificat dă dreptul la ocuparea de funcțiune și la reducerea stagiului militar.

Absolvenții liceului comercial dobândesc certificate de absolvire a liceului comercial, după ce vor face practică un an într-o instituție sau casă de comerț. Acest certificat le dă drepturile prevăzute în legea de recrutare, nu însă și pentru admiterea în instituții de învățământ superior. Pentru admiterea în funcțiunile publice este necesar bacalaureatul comercial.

Tuturor absolvenților legea le acordă 1. Scutirea de orice impozit pentru primul an dela înființarea întreprinderii; în noile provincii, această scutire va fi de 3 ani. 2. Preferință la preluarea oricarei întreprinderi ce se lichidează pe teritoriul țării. 3. Preferință cu 5% în Vechiul Regat și 10% în noile provincii asupra prețurilor concurenții la furniturile publice. 4. Un credit de scont la Banca Națională ce va fi acordat absolvenților gimnaziilor și liceelor comerciale sau licențiați ai Academiiilor de Comerț, care au recomandarea motivată a Consiliului de Indrumare. 5. Un ajutor bănesc a cărei alocație va fi fixată de Consiliul de Indrumare, motivat. Toate acestea în baza noii legi a învățământului comercial.

Blaj la 15 Iulie 1938.

DIRECȚIUNEA

Internatul Liceului Comercial Român Unit de băieți, Blaj

Condițiuni de primire

1. În Internatul Liceului Comercial de băieți — care începând cu 1 Septembrie 1938 va funcționa complet, independent, cu bucătărie proprie, în localul închiriat în acest scop — se pot înscrie elevii Liceului Comercial din toate clasele (I—VIII).

2. Taxele pentru anul școlar 1938—39 sunt următoarele:

- a) Taxa de întreținere 9500 Lei
- b) bale și tacâmuri 250

Taxele trebuiesc achitate trimestrial în 3 rate și anume: la intrare în Internat: 3500 Lei + 250 Lei taxa de bale și tacâmuri. La reîntoarcerea din vacanța de Crăciun: 3000 Lei și la reîntoarcerea din vacanța de Paști: 3000 Lei.

În cazuri bine motivate și în urma unei prealabile înțelegeri cu Direcțiunea Internatului, taxa de întreținere se va putea achita și în rate lunare de câte Lei 1000. În acest caz la intrarea în internat se va achita cel puțin

1700 Lei, iar restul, lunar, în așa fel ca cel mai târziu la 30 Mai 1939, taxa să fie complet achitată.

3. Trusoul necesar se compune din: 1 saltea, 2 cearceafuri pe saltea, 1 perină, 2 fețe de perină, 1 pătură grosă sau 1 plapomă cu 2 fețe de plapomă, 2 cuverturi de pat din geolgi alb, 1 palton, haine uniformă Kaky, 6 cămeși de ziua, 2 cămeși de noapte, 5 izmene, 1 pereche pantaloni de baie, 2 ștergare, 1 pahar, 4 ștergare (prosoape), 6 perechi ciorapi, 10 batiste, 2 perechi ghete bune, 1 pereche pantofi de noapte, 1 perie de haine, 1 perie de dinți, 2 perii de ghete. Uniformă de străjer sau premilitar.

Pe toate rufe ce se dau la spălat se vor coase inițialele elevului cu ață colorată, iar după ce se va fixa numărul de control se va coase și acesta.

4. Internatul dispune de 10 burse à 3500 Lei, cari se pot obține prin concurs în luna Septembrie, și de 8 locuri de elevi creștințeri cari vor achita taxa de întreținere cu o reducere de 3500 Lei în serviciul ce-l vor presta la Internat. Pentru obținerea acestor beneficii se vor face cereri speciale la începutul anului școlar, însoțite de acte de pauperitate, de studii și purtare morală. Se va avea în vedere mai ales situația materială a părinților, purtarea bună și progresul în studii al elevilor.

5. Cererile de înscriere în Internat (netimbrate) se adresează Direcțiunii, până la 1 Septembrie 1938. Locurile în Internat fiind limitate la număr de 80, este bine ca părinții elevilor să înainteze cererile cât mai de vreme, pentru a putea obține loc în Internat. Internatul asigură elevilor o educație aleasă, în spirit moral și creștinesc, și o îngrijire cât se poate de bună.

Blaj, la 15 Iulie 1938.

Direcțiunea

Internatul „Vancean“ de băieți — Blaj

Concurs

de primire în Internatul „Vancean“ de băieți

Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc cu ordinul Nr. 4638—1938 publică concurs de primire pe anul școlar 1938—1939 la Internatul Vancean de băieți, cu termenul de 15 August 1938, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxele pe anul școlar 1938—1939, sunt următoarele:

- a) Taxa de înscriere 500 lei.
- b) „ „ „ pentru elevii noi 700 „
- c) „ „ de întreținere . . . 10,000 „

Taxa de întreținere se va putea plăti în 3 rate și anume: la începutul anului școlar: 3500 lei, 3500 lei la 1 Ianuarie 1938, iar 3000 lei la 1 Aprilie 1939. În cazul când în decursul anului școlar prețurile s'ar urca simțitor față de cele curente, Consistorul își rezervă dreptul de a impune o suprataxă corespunzătoare.

2. Nici un elev nu se va putea instala la Internat la începutul anului școlar dacă nu va achita în ziua de primire *rata I-a întreagă*. Rectoratul va putea îngădui o amânare de plată a ratelor a II-a și a III-a, până la 1 Februarie sau până la 1 Mai.

3. Fiecare rată trebuie plătită în întregime, chiar în caz când elevul s'ar retrage sau ar fi eliminat în cursul trimestrului.

4. Trusoul necesar se compune din: 1 saltea (sac de pae) și 2 cearceafuri (lepedee) de pus pe saltea; 2 perne și 4 fețe de perne; 1 șor sau plapomă și 2 fețe de plapomă; 2 lepe-

dee albe de geolgiu de mărime 180 × 140 cm. pentru acoperirea patului; 1 palton de iarnă, 2 rânduri de haine; 6 cămeși de zi, 3 cămeși de noapte; 6 ismene; 1 pereche pantaloni de baie de culoare închisă; 4 servete de masă; 4 ștergare; 6 perechi de ciorapi; 10 batiste; 2 perechi de ghete bune; 1 pereche de pantofi de noapte; 1 inel pentru servet; 1 perie de haine; 1 perie de cap; 1 pieptene; 2 perii de ghete. Pe toate rufe și vesmintele cari se dau la spălat se va coase numărul ce se va indica în rezoluția de primire. Elevii din anul trecut vor avea numărul vechiu.

5. Părinții sau tutorii elevilor se vor obliga în cererea de primire că vor împlini exact aceste condițiuni. Pentru teți elevii se va arăta în petiție: a) *în care clasă* liceală au să între ca elevi ordinari; b) dacă sunt *corigenți* sau *repetenți*; c) la care *confesiune* aparțin; d) *situația socială* a părinților: preoți, învățători, funcționari, agricultori, etc.

6. Iar elevii din cl. VIII-a, vor face o declarație în scris, prin care ei înșiși se vor angaja a se supune *întru toate* regulamentului *comun* al Internatului până la sfârșitul anului școlar.

7. La cerere se va alătura și câte *un plic timbrat (recomandat)* purtând adresa exactă a petiționarului, pentru a se putea da răspuns de urgență.

8. Cererile se adresează Preaveneratului Consistor, dar se trimit deadreptul la Rectoratul Internatului.

Blaj, la 12 Iulie 1938.

Rectoratul

**Gimnaziul Industrial Român Unit,
„Sf. Iosif“ Blaj**

Nr. 455—938

Aviz școlar

Pentru anul școlar 1938—39 dăm publicității următoarele:

Gimnaziul industrial are 4 clase. Absolvenții clasei a 4 a pot trece în clasa 5-a a unui liceu industrial. *Elevii cari doresc a se înscrie în cl. I* trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să aibă etatea între 11—15 ani, să fie absolvent de cel puțin 4 clase primare. Dispensă de vârstă până la 6 luni în minus sau de 2 ani în plus poate fi acordată numai de Minister. Cererile de înscriere timbrate legal se vor înainta către Direcțiunea școlii până la 31 Aug. însoțite de următoarele acte: 1. Certificat școlar; 2. Act de cetățenie; 3. Extractul de naștere și 4. Buletin de revaccinare. La intrarea în școală toți elevii vor fi supuși unei vizite medicale.

Prin cererea de înscriere reprezentantul legal al elevului trebuie să-și ia *angajamentul* de a se supune legilor regulamentelor și programelor școlare etc. etc. (Art. 20 din regulament). În cazul când reprezentatul legal al elevului își va călca acest angajament, directorul împreună cu conferința diriginților va putea să elimine pe elev din școală.

Examenele de corigență se țin la 1—3 Septembrie pentru toate clasele.

În cazul când numărul candidaților prezenți la înscriere (în cl. I-a) va fi mai mare decât cel al locurilor disponibile, înscrierile se vor face pe baza unui examen de admitere, care se va ține la 4—7 Septembrie. Examenul de admitere constă:

a) Din două probe scrise. Cea dintâi va fi din limba română, cuprinzând aproximativ 15 rânduri dictate dintr'o carte de citire pentru cl. IV-a primară la care se vor aprecia scrisul, ortografia și punctuația. A doua va fi o problemă de aritmetică de forța clasei IV-a primare.

b) Dintr'o probă orală de citire, cu întrebări asupra cuprinsului și asupra cunoștințelor gramaticale cu aplicațiuni la textul citit.

Școala are 2 secții: tâmplărie și lăcătușerie-mecanică.

Elevii cari doresc a se înscrie în cl. II—IV vor înainta cerere până la 25 Aug. c.

Absolvenții cursului primar complet (de 7 clase) pot fi admiși în cl. III a unui gimnaziu industrial însă numai în urma trecerii unui examen de diferență teoretic și practic. Examenul teoretic va fi trecut la limba germană, geometrie, fizico-chimice, desenul geometric și desenul de proiecțiuni după programa din clasele I și II ale gimnaziului industrial. Examenul practic constă din executarea unei lucrări practice cu subiectul din programa clasei II a gimnaziului industrial (Art. 111 din regulament).

Elevii primilor doi ani ai gimnaziului industrial pot trece dela specialitatea la care s'au înscris la altă specialitate pe baza unui examen de diferență. Acest examen se ține la 1—3 Sept. (art. 112 din regulament).

Elevii cari au terminat clasa I sau cl. II a unui gimnaziu teoretic, agricol, comercial, seminarial sau a unei școli normale pot trece în clasa următoare a unui gimnaziu industrial pe baza unui examen de diferență teoretic și practic. Acest examen se ține la 1—3 Sept. (art. 113 din regulament). Examenul este la fel cu acela arătat la art. 111 din regulament.

Pentru anul școlar 1938—39 s'au stabilit următoarele taxe:

1. Taxa de înscriere 1000 lei anual și se plătește integral la înscriere în școală.
2. Taxa specială pentru elevii dela lăcătușerie-mec. 1200 lei anual și se plătește la Crăciun, sau cel mai târziu la 8 Ianuarie 1939.
3. Taxa de construcție pt. Inspectoratul Regional școlar 50 lei anual de fiecare elev.
4. Taxa de repetență (pentru elevii repetenți) 500 lei anual și se plătește la înscrierea în școală.
5. Taxa examenului de corigență 100 lei de obiect.

Școala are internat pt. 60 elevi. Elevii cari vor fi primiți în internat trebuie să aibă următoarele efecte: 1 saltea, 1 perină, 2 cearceafuri, și 4 rânduri albituri pentru corp, perii pt. haine și ghete, tacâm, pahar și două servete pt. masă. Rufe vor purta număr de ordine. Elevii vechi vor avea numărul din anul trecut, iar celor noi li se va comunica de-odată cu avizul de primire în școală. Numărul va fi cusut cu fir roșu la loc vizibil.

Elevii cari își procură îmbrăcăminte nouă să-și cumpere de culoare cachi.

Halatul de atelier este obligator. E preferabilă culoarea gri sau vânăță.

Taxa de întreținere în internat este de 6000 lei anual și se plătește în 3 rate: la înscriere 2000 lei, la Crăciun 2000 lei și la 1 Aprilie 2000 lei.

Reduceri de taxe se acordă elevilor săraci și meritoși, dar mai ales părinților cari au merite pentru prosperitatea morală și materială a Institutelor din Blaj. Elevii cari se bucură de reduceri de taxe sunt obligați a restitui toate reducerile acordate dacă părăsesc școala înainte de absolvire.

Blaj, la 16 Iulie 1938.

Direcțiunea

Ucenic

inteligent cu 3—4 clase liceale, sau comerciale, să aibă cunoștință de limbă, primește toată întreținerea afară de haine.

Oferte: la

Librăria Anca

Cluj, Str. Regina Maria 43